

محل اداره
مجلس شورای ملی
نماره تلفن: ۲۰۴۴۸ و ۳۸۸۹۶ و ۳۸۸۹۰ و ۳۸۸۹۵
روزنامه بومیه
تک شماره ۳ ریال

بهای اشتراك
مذاكرات مجلس شورای ملی سالانه ۲۰۰ ریال
مذاكرات مجلس سنا « ۲۰۰ »
آگهی ها « ۶۰۰ »
مذاكرات مجلسین و آگهی ها « ۹۰۰ »

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی .

شماره ۴۰۴۴ ۳ شنبه ۶ تیر ماه ۱۳۳۴ سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۳۴
دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۳۴
صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنجشنبه
اول تیر ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
 - ۲- بیانات آقای نایب رئیس بمناسبت بیست و چهارمین سال تولد ا.م.حضرت ملکه معظمه
 - ۳- سؤال آقای دکتر جزایری راجع بترقی هزینه زندگی و جواب آقای وزیر کشور
 - ۴- تقدیم سه فقره سؤال بوسیله آقای صارمی
 - ۵- سؤال آقای عمیدی نوری راجع به دور و حمایت سازاد برنج (ضمناً سه سؤال تقدیم نمودند) و جواب آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی
 - ۶- معرفی آقای دکتر فضل الله مشاور معاونت وزارت اقتصاد ملی بوسیله آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی
 - ۷- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر است و تلگراف و تلفن
 - ۸- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت راه
 - ۹- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس دو ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای نورالدین امامی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس
نایب رئیس - اسامی غائبین
جلسه قبل قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه آقایان : دکتر عمید .
نوامی . حائری زاده . یار افشار . عبدالرحمن
فرامرزی . مهندس شاه رخ شاهی . عبدالحمید
بختیار . محمود ذوالفقاری . بهادری .
بزرگ ابراهیمی . نقیه الاسلامی . مکرّم .
نقلی . رضائی . شوشتری . اورنگ .

صراف زاده . شفیع . اخوان . پناهی .
غائبین بی اجازه - آقایان : دهقان .
دکتر حمزوی
دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -
آقایان : خرازی . قنات آبادی . امیر
احتشامی . بزرگ نیا . دکتر سید امامی .
مجمودی . اکبر . احمد صفائی . صدر -
زاده . خاکباز . دکتر جزایری .
لاری . زنگنه . پیراسته . سلطانی .
سنندجی .
دیر آمدگان و زود رفتگان بی اجازه -

آقایان : نراقی . کاشانیان . اریه .
دکتر شاهکار . تجدد .
نایب رئیس - نسبت به صورت جلسه
نظری نیست ؟ آقای صدرزاده
صدر زاده - يك اصلاح عبارتی
است در صورت مجلس که تقدیم میکنم ،
ضمناً تذکر میدهم آقای دهقان تقاضای
مرخصی کرده اند
نایب رئیس - مرفوم بفرمائید ،
آقای اردلان
اردلان - سؤالی است از وزارت
دادگستری راجع به لایحه ای که دیروز به
مجلس سنا تقدیم کرده اند
نایب رئیس - ابلاغ میشود ، آقای
مهندس اردبیلی
مهندس اردبیلی - شکایتی است
الان به بنده داده اند که تقدیم مقام ریاست
میکنم بکنفر شکر الله مراج نامی است
که مزاحمت يك عده ۲ نفری را در خیابان
نفت جمشید فراهم آورده (صارمی - مهم
نیست)
نایب رئیس - نسبت به صورت مجلس
اگر آقایان فرمایشی دارند بفرمائید .
(اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب شد
بر و ضد - تلگرافی است از آقایان
علمای اصفهان رسیده که تقدیم مقام
ریاست میکنم

۳- بیانات آقای نایب رئیس

بمناسبت بیست و چهارمین

سال تولد ا.م.حضرت ملکه معظمه

نایب رئیس - امروز که مصادف با
بیست و چهارمین سال تولد ا.م.حضرت ملکه معظمه
ایران است اینجانب از طرف آقایان
نمایندگان محترم ملت تبریک عرض و
امیدوارم سالهای سال در زیر سایه مبارک
شاهنشاه محبوب و مغفوم باسعادت و خوشی
زندگانی فرموده و از پرتو توجهات
شاهنشاه معظم ملت ایران روز بروز در شاهراه

ترقی و تعالی سیر نمایند انشاء الله (نمایندگان -
انشاء الله)
۳- سؤال آقای دکتر
جزایری راجع بترقی
هزینه زندگی و جواب
آقای وزیر کشور
نایب رئیس - سؤالات مطرح است
آقای دکتر جزایری
دکتر جزایری - بنده تصور میکنم
که همه آقایان همکاران محترم با بنده هم
عقیده باشند که یکی از موضوعات مهم و
اساسی برای هر کشوری ، وضع هزینه
زندگی و قیمت زندگی و بالا رفتن ، ثابت ماندن
و یا انشاء الله پائین آمدن آن است (قنات
آبادی - همه چیز که ارزان شده است هر هفته
ده درصد پائین می آید) بنده این مسأله را
از نظر کلی اقتصادی مطالعه میکنم و نظر
خودم را بر عرض همکاران عزیز میرسانم نه از
نظر جزئیات که قیمت فلان چیز بالا رفته یا
پائین آمده ، البته این مطلب صحیح است ،
اما این مطلب را بنظر من باید مجلس محترم
از نظر کلی اساسی اقتصادی مورد نظر و
مطالعه و امان نظر قرار بدهد بدبختانه
همانطور که گزارش عرض کرده ام يك مطلب
اساسی است که معمولاً در مجالس دنیا و
مجالس شورای ملی اصلاً مدتی وقت صرف
مباحثه و اظهار نظر دولت و اظهار نظر
نمایندگان و امثال آنها واقع نمیشود ، ولی
متأسفانه این مطلب هنوز عادت در مجلس
شورای ملی ایران نشده است ، یکی از همان
مسائل همین مسأله زندگی و هزینه زندگی و
بالا رفتن با اصطلاح قیمت زندگی است در
مملکت ما بعد از ورود قشون متفقین بطوری
که ملاحظه فرمودید بعلمت هواملی که خارج
از اختیار ملت و مملکت و حکومت ایران
بود قیمت ها بالا رفت جنک شروع شد ، قشون

متفقین وارد ایران شد ، بنده نمیدانم ، این مسأله شاید قابل توجه برای بعضی از رفقا نیست ، اگر جناب آقای سرافزاده که خودشان متخصص امور اقتصادی هستند اظهار لطفی میفرمودند خیلی متشکر میشدم ، در موقعی که فتون متفقین وارد ایران شدند اوضاع غیرعادی برای مملکت ما پیدا شد بطوریکه در مدت خیلی خیلی در ظرف چند سال هزینه زندگی چند برابر شد ، البته اگر در همان تاریخ از طرف حکومت ایران عده ای از افراد مطلع وارد و مطالعه کرده در این امر ما مورد رسیدگی میشد ، ما مورد اخذ تصمیمات میشد و در همان موقع اقدامات اساسی میشد ، البته جلوگیری از بالا رفتن کلی هزینه زندگی نمیشد اما تاحدی که ممکن بود با آن شدنی که بالا رفتن آن شدت بالایی رفت ، برای اینکه برای بالا رفتن هزینه زندگی یک عوامل واقعی وجود دارد و یک عوامل مصنوعی که نتیجه احتکار واسیکولاسیون ، جمع شدن اشیاء مورد ضروری مملکت و افزایش قیمت اشیاء به قیمت بیخبرانه و بهر قیمت خرج میگردند و آن فتون متفقین بود و البته این عاملی بود که در هر مملکتی که پیدا شود قیمت ها بالا میرود ، بطوریکه در موقع جنگ در همه مملکتها قیمت ها بالا رفت ، اما یک عواملی هم در دست مردم بود که بابت انسانی و بابت وجدانی واسیکولاسیون و احتکار باعث شد که بیش از آنچه لازم بود قیمت اجناس بالا برود ، در مدت جنگ قیمت ها بالا رفت آمارش هم در بانک ملی هست که ملاحظه میفرمایند در ظرف دو سه سال چندین بار قیمت ها بالا رفت ، بعد از اینکه جنگ خاتمه پیدا کرد و عوامل جنگی از بین رفت بایستی صریحاً اذهان بکنیم که این مطلب هیچوقت از طرف دولتها سر و پا جدی گرفته نشده و این مسأله را یک مسأله مهمی قرار ندادند و در پیش مطالعه نکردند و بهیچ مأمور رسیدگی نشد ، معق است که بالاخره ، قیمت زندگی ارتباط با عوامل اقتصادی ، با سازمانهای اقتصادی دارد و در مملکت ماندهتها مدیریت و یک فرماندهی واحد نیست و با هم هماهنگی نمیکند متأسفانه گاهی فرض میفرمایند اداره گمرک برای اینکه عوایدش زیاد شود میآید و عوارض گمرکی را زیاد میکند بدون اینکه فکر بکنند که این در هزینه زندگی مؤثر است و این بالا رفتن هزینه زندگی گرفتاری دیگری ایجاد میکند یا بانک از نظر خودش قیمت ارز را بالا بیاورد و البته از نظر خودش و امور بانکیش شاید درست باشد ، اما فکر نمیکند که بالا بردن قیمت لیره یا ارز ممکن است در هزینه زندگی مؤثر باشد و این هزینه زندگی خودش مستقیماً روی بودجه مملکتی مؤثر است و آنهم گرفتاری

برای دولت ایجاد میکند ، متأسفانه نه تنها هم آهنکی نداشتم بلکه هر واحدی از واحد ها بصورت یک واحد مستقل خودش عمل کرد و آن دیر کسیون و آن فرماندهی واحدی که مطالعه اقتصادی کرده باشد و همه این عوامل را در نظر بگیرد نداشتم و بالنتیجه بعد از جنگ بجای اینکه یک صورت و یک نسبت واقعی قیمتها پائین بیاید نیامد و متأسفانه گاهی دولتها اقداماتی کردند و خودشان یک اعمالی بجا آوردند که کومک شد و بالا رفتن قیمت زندگی در ایران ، بنده در سال گذشته (هدای از آقایان نمایندگان با هم صحبت میکردند)

فایز رئیس - آقای دکتر جزایری

تأمل کنید ، استدعا میکنم آقایان توجه بفرمایند ، من که اینجانبان ششم و از همه آقایان نزدیکتر هستم نمیشوم ، همه آقایان با هم صحبت میکنند و اینجا کوچکترین صدائی نمیآید ، بفرمایند.

دکتر جزایری - بنده در دوره گذشته یعنی در سال قبل ، در حکومت گذشته موقی این سؤال را کردم که دیدم اولاً خود دولت و ثانیاً شهرداری تهران اقداماتی میکنند که خود بخود قیمت زندگی در ایران دارد بالا میرود در آن سؤال من نوشتم که دانسته یا ندانسته ، چون واقعا برای من معلوم نبود که خود دولت میدانند این اعمال او چه اثراتی میکند و چه اثرات اقتصادی از نظر بالا رفتن هزینه زندگی دارد ، آیا شهرداری تهران متوجه این امر هست ؟ و چون مسئولی برای هزینه زندگی در ایران نبود ، کمیسیون هیأتی ، مؤسسه ای ، مردی ، شخصی پنج نفری که اینها مطالعه بکنند و تذکره بدولت بدهند ، با نتیجه بنده در سؤال نوشتم دانسته یا ندانسته چون بنظر بنده در سال گذشته عوامل داخلی و خارجی در ایران ایجاد شد که همه باید کومک کنند بپائین آمدن هزینه زندگی ، موضوع نفت حل شد ارز در مملکت پیدا شد ، خارجیها بعنوان کومک بلاعوض مقداری ارز دادند و دروازه ها از آن صورت محدودیت بازتر شد اما هیچوقت دولتها فکر نکردند که حالا که ارز پیدا کردیم ، حالا که خرج میکنیم تبدیل بریال میکنیم اولاً بجای اینکه ماشین سواری لوکس در ایران وارد کنند که خودش بالا رفتن هزینه زندگی کومک میکند کامیونهای باری بیاید و عوض کامیونهای مستعمل کمپ کره با سایر کامیونهای مستعملی که تصویب نامه گذشت ماشینهای بیاید که اتوبوس بشود و وضع اتوبوسرانی در تهران با وضع حمل و نقل در مملکت درست بشود ، بنده در آن موقع دیدم که این مطلب در مجلس بحث نمیشود و در نطق قبل از دستور هم بنده عرض کردم دیدم که زیاد مورد توجه نمیشد با نتیجه سؤالی کردم اگر این مطلب و با هر مطلبی در مجلس ایران مورد مباحثه قرار بگیرد و چند روزی نمایندگان محترم وقت خودشان را صرف روشن کردن مسائل و راهاندازی

کردن دولت بکنند ، بنده به هم خودم نظریات خودم را عرض میکنم ، در سال گذشته ، بعقیده من مسئول بالا رفتن هزینه زندگی یک مقدار زیاد شهرداری تهران بود و یک مقداری هم اعمال بی توجه تصویب نامه هائی که بدون دقت در هیأت دولت گذشت ، من باب مثال تصویب نامه صدور گندم و جو را برای آقایان عرض میکنم ، سال گذشته با اینکه در آخر سال احتیاج پیدا شد یا احتیاج نبود بالاخره نتیجه اش خرید گندم در سال گذشته از خارج بود و قبل از آقایان آمدند یک تصویب نامه ای گذراندند و در صفا اول روزنامه اطلاعات و کیهان و همه جا نوشتند که گندم در ایران زیاد است و تأصد هزار تن صادر میکنیم با اینکه عکس العمل آن بالا رفتن قیمت گندم در مراکز فروش بود و خود آنها یکمتر به تصویب گرفتند که قیمت نان را بر حسب اعلیحضرت همایونی پائین بیاورند ، این هم صحیح است و نان هم در همه جا باید بیاید بپائین و نظیر بسیار صحیح بود ، سعی کردند ولی بعد گفتند نمیتوانیم عمل کنیم باز برنده بالا ، امروز موضوع خوردن فروشی و رسیدن جنس بقیمت مناسب بدست مصرف کننده یکی از بلبات مملکت ما شده عملیات شهرداری طهران در گذشته مسلماً بضرر مردم بوده (یکی از نمایندگان - در تمام ایران اینطور است) بنده مثال میزنم ، بنده در سال گذشته دیدم که آقایان آمدند ، البته در بین اصناف ما بسیار مردم شریف هستند و آدمهای متدینی هستند و خوب هستند و میخواهند که قیمت زندگی بالا برود اما بعضی هم هستند که سوء استفاده می کنند باید آنها را کنترل بکنند اما اگر بنا بشود یک اداره ای در شهرداری تهران تأسیس بشود بنام اداره خواربار که خودش اصناف را مجبور بکند که پول جمع آوری بکنند بنده و دیگران بدهند ، خوب باین رویه و روال قیمت نان میروند بالا ، قیمت گوشت میروند بالا وقتی خود شهرداری میآید یکمتر به قیمت سینما را دو برابر میکند و هیچ دلیلی هم برایش نیست ، قیمت میروند بالا ، وقتی وضع اتوبوس تهران این طور بشود ، و شرکتها تأسیس شود که این شرکتها ماشینهای ۷۰ هزار تومانی هشتاد هزار تومانی را صد هزار تومان بخرند نتیجه اش این میشود که اینها بجای اینکه ۱۰۰ تا ماشین بکار بیاورند ۳۰ تا ماشین بخرند و بالاخره کار بجائی میرسد که مردم در تابستان و در زمستان خطاهای یک کیلو متری تشکیل میدهند و کسی هم بفکر نیست ، بنده جناب آقای علم از مطالبی که میخواستم عرض کنم استدعا میکنم جناب آقای نخست وزیر از قول من عرض کنید ، اگر بتوانید به این وضع اتوبوس رانی تهران توجهی کنید ، یک دور در دستور مثل گوشت و تره بار و غیره که اکنون هم بدهید آقایان و زرا آقای رئیس شهربانی آقای رئیس امور رانندگی یک هفته اتومبیل سوار نشوند ، بگفته این نقل و انتقالاتشان را توی شهر تهران ، اتوبوس و وسایل عمومی

حدود رسیده است که شهرداری از حدود این بیشتر نمیتواند آن را تنزیل بدهد اگر در همین مسئله کمی دقت کنیم آقایان ملاحظه خواهند فرمود که مملکت ما با چه مشکلات عظیمی مواجه است و چه دقت هائی باید در طایل زمان بشود که مملکت دچار چنین وضعی نباشد اینهم کار یک روز دو روز ده روز یک سال نیست یکی از عللی که همیشه مملکت ما را دچار بحران و تنزیل کرده است تصمیمات خلق الساعه اقتصادی است (صحیح است) که از هر سال دیگر بیشتر باین کشور صدمه زده است (صحیح است) مثلاً در همین مورد گوشت در دولت سابق تصمیم گرفتند که دو بیست و چهار صد هزار گوسفند از مملکت صادر کنند (دکتر جزایری - ۹۰ هزار) و این کار را کردند حالا چه مقدار صادر شد بجای خود بماند راجع با اتخاذ این تصمیم نمی خواهم عرض کنم ، آنچه مسلم است این عمل از قریب منصفانه اقتصادی حتی با اطلاع از آمار خیلی ناامی هم نموده و این تصمیم اثرات نامطلوبی بجای گذاشته که شاید هنوز هم دچار نتایج آن باشیم حالا اگر بغوا میگردیم مبنی مورد تنها چاره ای بیندیشیم باید با اطلاع از عوامل مختلف باشد اول اینکه بلا بینیم از صدور یک مقله از گوسفند هنوز ناچهارم اثر در این مملکت باقی است دوم اینکه صدور گوسفند حالا هم صرف میکند که بصورت قاچاق خارج بشود یا نه سوم اینکه برای کسی که گوسفند نگاه میدارد چه تسهیلاتی باید قائل شد که قیمت فرآورده او ارزانیتر باشد (صحیح است) چهارم اینکه صدور سایر فرآورده های گوسفند از قبیل بشو و کرک و موغیره تاجه حدرای تولید کننده صرف داد پنجم اینکه ترقی قیمت لوفه در زمستان حدودی دارد بابتی حساب است و اگر بی حساب است علت آن چیست؟ ششم اینکه نرخ ارز برای تعدیل صدور گوسفند یا لوفه مورد احتیاج گوسفند باید در حدود چه میزان باشد هفتم اینکه اگر نرخ ارز را برای این مسئله تنه امورد بررسی قرار دهیم که فی العثل ترقی یا تنزیل بکند چه اثراتی در سایر مایحتاج اولیه مردم دارد.

اگر بغوا هم موارد و عوامل را بر عرض برسانم وقت آقایان محترم را خیلی تضییع میکنم اصولاً شاید بهتر بود که این جواب را آقای وزیر اقتصاد ملی که حضور هم دارند عرض کرده باشند شاید هم بمناقض بعضی از آقایان مطلوب بیشتر این باشد چون هم ایشان نشان بیشتر از بنده است و هم در نشان بیشتر از بنده است ولی بهر حال منظور عرضم این بود که اقتصاد مملکت یک مسئله حیاتی و اساسی است که مقابل با آن یک دستنگاه و در زمان کوتاه ساخته نیست این است که اصولاً بر حسب امر اعلیحضرت همایونی دولت تصمیم دارد یک هیئت اقتصادی دائمی بوجود بیاورد باین

مسئله توجه بفرمائید این بسیار مهم است و شاید قانونی هم در این زمینه تقدیم مجلس بشود که این هیأت بدون نظریات خاص و بدون در نظر گرفتن شرایط زمانی و خلاصه دور از افکار خلق الساعه تمام جهات و اصول اقتصادی را در نظر بگیرد و تصمیمات این هیأت در این دولت با هر هیئت دولت دیگر مورد قبول و اجرا باشد (خرازی - کمال تشکر را دارم اگر اینکار را بفرمائید) (ارباب - و از اشخاص مطلع) بنده گمان میکنم که فقط این عمل منظور نماینده محترم جناب آقای دکتر جزایری را تأمین کند اما در سایر مواردی که اینجا فرمودند بنده لازم دیدم که دو سه کلمه هم در آن مورد عرض بکنم در مورد شورای اصناف بهرستان رسیده که وزارت کار یک تصمیماتی در این راه دارد و آنچه هم برخلاف مقررات کار باشد غیر قانونی خواهد بود دیگر در مسئله سینماها و سایر مسائل تقریبی تصدیق خواهید فرمود که آنها اگر یک مقدار گران باشد (یک نفر از نمایندگان - ضرر ندارد) چرا ضرر دارد ولی زیاد مهم نیست اما در مسئله اتوبوسرانی که فرمودند باز بنده در اینجا باید عرض کنم برسانم که از دو زاویه که این دولت تشکیل شد فکرش تأمین رفاه مردم ، دادن تسهیلاتی بود که مسئله اتوبوسرانی یک قدری بهتر اگر صد درصد بهتر نشود یک قدری بهتر بشود بنده روز اول یاد می بود که دولت تشکیل شده بود و مجلس معرفی شده بودم در اینجا عرض کردم که در همین مطالعه یکی دو روزی که گذرد ، بنده نتیجه رسیدم که تعداد اتوبوس ها کم است البته نمیتوانم عرض کنم که هیچ عیب دیگری در کار نیست و ادعائی هم در این مسئله ندارم اما یک مسئله قطعی بود و آن این بود که تعداد اتوبوس کم بود ما همانطوریکه فرمودید چند تا اضافه کردیم که چنانچه محسوس است وضع اتوبوسرانی تهران بهتر شده (صحیح است) اما هیچوجه قابل اینگونه بنده در اینجا ادعا بکنم وضع اتوبوسرانی بهتر شده نیست (احسنت) اما یک نکته ای را باید عرض کنم بنده خودم در این باب یک تقریراتی کلی میدهم که اصلاح نشد اما حاضریم در چه مان را بدهیم و گردنمان را هم بدهیم بنده گفتم که من در جهات را گرفته ام و گردنمان را هم زدم ولی اگر وضع مردم بهم ریخت بنده چه خاک بصرم بریزم این هیچ تأثیری ندارد بهر حال منظور عرض بنده اینست که این کار آنچه که عیب اساسی بنظر من میآید باز هم تکرار میکنم با عیب دیگر عیب اساسی که بنظر من میآید این است که تعداد اتوبوس کم است دنبال این کار رفته ایم گمان میکنم شاید یکی دو ماه بیشتر طول نکشد که یک مقدار اتوبوس بایران برسد اگر این راه که یک راه تکمیلی است نراه انقلابی به نتیجه نرسد ما بایدیم که عیب اساسی کمی اتوبوسها است برای اینکار دولت بالاخره تصمیم گرفت مدت زیادی با شرکت ها صحبت کردیم میخواستند

بماتعمیل کنند که چون وضع خیلی فوری است ورود اتوبوس را از گمرک معاف کنیم چه کنیم چه کنیم بالاخره بعد از مدتی یکی دو ماه که صحبت کردیم قرار شد بدون دادن هیچ گونه امتیازی چون داوطلب وارد کردن اتوبوس زیاد بود بدون هیچ امتیازی اتوبوس وارد کنند این تصویب نامه هم گذشت و بنظر آقایان هم رسید بنده گمان میکنم آن نظری که آقایان داشتند بنظر بسیار صحیح هم هست از لحاظ حمایت صنعتی ، ان داخلی آن نظرم معلوم شد یعنی در نظر گرفتیم که هر وارد کننده ای در صد آن راشاسی وارد کنند که اطانتش را اینها بسازند و سوار کنند (داراب - خیلی طول میکشد) بنده تصدیق دارم که خیلی طول میکشد ولی بهر حال ما ناچاریم که از صنعتگران ایرانی در داخل حمایت کنیم (صحیح است) بنا بر این آنچه بفرمان رسید کرده ایم اما عرض کردم بنده هیچوجه ادعائی کنم که ما باین دیگری در کار نیست اما این مسئله را آقایان توجه داشته باشند که در یک مسائل اساسی که ما به ابتلای مردم است عملی که دولت میتواند بکند عمل تکمیلی است نه عمل انقلابی یعنی مثلاً فرض بفرمائید که بنده ممکن است اینجا بگویم یا روزا ولی که آمدیم این امکان را داشت با شهرداری هم صحبت کردیم که فشار بیاوریم نرخ فلان چیز را از آن کنیم ولی این فکر را باید بکنیم که اگر احیاناً یک فشار بی موردی بیاوریم و بعد یکی از لوازم اساسی مردم بیدانند این اثراتش بدتر است در مورد اتوبوس ممکن بود که ما اصولاً یک عملی خیلی شدید بکنیم بگویم تمام وضع بر گردد بوضع قبل از این خط بنده ای امکان داشت الان هم این امکان وجود دارد اما عرض کردم ما در این کار یک عمل انقلابی نباید بکنیم چون ممکن است این بسیار کار مردم را مشکل بکند ، چندتا افسراز ارتش و شهربانی که آن آقایان را بنده نمی شناسم ، آمدند با بنده صحبت کردند گفتند که شما خطوط اتوبوسرانی را بدهید بمایک تقریراتی کلی میدهم که اصلاح نشد اما حاضریم در چه مان را بدهیم و گردنمان را هم بدهیم بنده گفتم که من در جهات را گرفته ام و گردنمان را هم زدم ولی اگر وضع مردم بهم ریخت بنده چه خاک بصرم بریزم این هیچ تأثیری ندارد بهر حال منظور عرض بنده اینست که این کار آنچه که عیب اساسی بنظر من میآید باز هم تکرار میکنم با عیب دیگر عیب اساسی که بنظر من میآید این است که تعداد اتوبوس کم است دنبال این کار رفته ایم گمان میکنم شاید یکی دو ماه بیشتر طول نکشد که یک مقدار اتوبوس بایران برسد اگر این راه که یک راه تکمیلی است نراه انقلابی به نتیجه نرسد ما بایدیم که عیب اساسی کمی اتوبوسها است برای اینکار دولت بالاخره تصمیم گرفت مدت زیادی با شرکت ها صحبت کردیم میخواستند

شدت در این مورد دولت عمل خواهد کرد (عبدالصاحب صفائی رئیس شهربانی خوب کار کرده است)

فایز رئیس - اولاً اشکال اینکار این است که دولت قانوناً اجرا نکرده برای اتوبوسرانی قانونی گذشته است از مجلس که تشکیل شرکت بدهند ولی شرکت تشکیل نشده ثانیاً بعد از آوردن اتوبوس از خارج این کار گریهای بدبخت ایران بیکار شده اند بیبایستی این اطلاق ها اینجا ساخته شود البته بنده چون روی این صندلی نشسته ام نمیتوانم راجع با اصلاح این موارد عرضی بکنم تصمصیم داشتیم که در پشت تریبون تذکره بدهم تا اصلاح بشود حالا بدبختانه اینجا نشسته ام و میسر نیست .

بهبهائی تمام این کثافتکاری ها را رئیس شهربانی کرده .

فایز رئیس سه فقره سؤال بوسیله آقای صامی

فایز رئیس - آقای صامی

صامی - بنده سه سؤال از وزارت دارائی دارم که تقدیم میکنم .

فایز رئیس - آقای دکتر جزایری .

دکتر جزایری - جناب آقای علم بنده در حسن نیت آقایان هیچگونه تردیدی ندارم اما مسائل اقتصادی مهمی که خودتان تصدیق میفرمائید که یک مطلب اساسی است با دفاع یک نفر از توی شهرداری و یک نفر از شهربانی و با هم مطالعه دقیق البته خودتان را منصرف از حقیقت میکنند جناب آقای علم من میترسم یک عرضی بکنم یعنی نیشترم شما میدانید که بنده خیلی صریح بنده مکرر در دولت گذشته با شما و با وزیر اقتصاد صحبت کردم عقایدی راجع باین مطلب بنده میگفتم که بنظر من هیچ کدام صحیح نبود و نتیجه اش این شد که هیچ عمل مثبتی نتوانستند بکنند و هزینه زندگی روز بروز بالا رفت اگر نظریات آنها صحیح بود که این گرفتاری بیدانند این را آقایان فکر اساسی بفرمائید با صدور ۸۰ هزار یا نصد هزار گوسفند از ایران بفرس این یک مقدار قیمت گوشت بالا میرود ۲۰ درصد که قیمت تمام زندگی بالانمیرود (وزیر کشور - من باب مثال عرض کردم) در دولت سابق هم ما این عرض را کردیم آمدند گفتند تصویب نامه گذشته خدا لعنت بکند آن کسی که این تصویب نامه را گذراند و این موجب شد که هیچ عملی بهانه شان هم این تصویب نامه بود آقای گوشت در شهرداری درست شد که تصمصم و ناخواه دیگران را مجبور میکرد که رشوه بگیرد و رشوه بدهند رئیسش بازمیآید بفرمائید تصویب نامه گذشته ملاحظه بفرمائید این

آمار بانک ملی است آقای کاشانی که معاون بانک ملی بودند میدانند در سال ۳۱۹ و ۳۲۰ نسبت به ۱۳۱۵ که مراجعه بشود چه میگوید ۱۶۲ تا دیوبست بالا آمده در سال جنگ ۱۰۷۰ شده یعنی ۵ برابر شده بعد يك مقداری باین آمده روز اول مرداد ۱۳۳۲ شما شاخص هزینه را ۹۶۰ تحویل گرفتید در آخر آذر ۱۱۷۶ شده است و این برای این است که يك تصویب نامه صادر کردند که گوشت برود خارج؟ اگر گوشت رفته بالاتریت زمین چرا از ۱۱۷۴ به ۲۴۳۰ رسیده قیمت خوراک ۹۷۱ بوده ۱۰۹۵ شده است سوخت و روشنایی ۴۶۱ بوده ۷۰۴ شده پوشاک ۶۹۴ ۸۹۴۰ رسیده. آخر پوشاک يك مقدار در تهران تهیه میشود و يك مقدارش را هم از خارج میآورند وقتی شما از زیاده گردید چرا فاستونی انگلیس نباید بیاید یا پنبه؟ چرا فلان جنس قماش بشمی و پنبه ای نباید بیاید یا پنبه؟ پس بدانید در نظر پنبه ای که داشته اند اگر انشاء الله سوء نیتی نداشته اند لاف اقل اشتباه کرده اند نمیدانم باز هم میخواهید بهمین اشتباه ادامه بدهید یا نه؟ اگر نمیخواهید ادامه بدهید يك هبیتی را تعیین بفرمائید که مباحث اساسی نمیشود و مطالب دیگر گفته میشود در صورتیکه این يك مطلب اساسی زندگی ایرانی است جناب آقای علم می دانید چرا من ایشرا عرض میکنم برای این که من روی بودجه مطالعه کرده ام هر چه قیمت زندگی بالا برود شما باید مستخدمین دولت حقوق زیادتری بدهید شما با وضع فعلی که پاسانستان دیوبست و خوردهای حقوق میگردد و باین حقوق نمیتواند زندگی کند دیوبست میلیون تومان کسر بودجه دارید اگر بخواهید هزینه زندگی مأمورین را تأمین کنید و حقوقها را بالا ببرید آنوقت هزار میلیون کسر خواهد بود داشت (عبدالصاحب صفائی - حالا هم ششصد میلیون کسر دارند) این را از کجا تأمین میکنید این ۲۰۰ میلیون که عرض میکنم مربوط بصورتی است که با داده اند که امسال صورت ظاهرش دیوبست میلیون کسر بودجه است البته در آمد کم کرد که را کردند چهار صد میلیون دخانیات را کرده اند ۲۶۰ میلیون تمام ارفاقش اینطور است و بنده نمی دانم وصول بشود یا نه؟ فرض بفرمائید که وصول بشود با حقوق هفتصد تومان شما دیوبست میلیون کسر دارید قیمت زندگی يك چیزی است که از اساسی ترین مطالب است اگر قیمت زندگی درست نشود هیچوقت بودجه تان متعادل نمیشود و مملکت بدون بودجه متعادل نمیتواند سرپا بماند این مطلب را همیشه از بعد از جنگ نوشته اند و گفته اند هیچوقت يك مطالعه صحیحی راجع بهمین مطلب نشده

استدعا میکنم جناب آقای علم هبیتی را برای این کار تعیین بکنید و خودتان مطالبی فرمودید بنده میخواستم عرض کنم که نظر خاصی ندارم هر کدام از این سؤالات من يك مطلب اقتصادی است و صحبت هم بکنم بپوشه نیکنانند بشود در موقع طرح بودجه که نگذاشتند دو ساعت و سه ساعت روی این مطالب صحبت کنیم مطالب متفرقه گفته شد اینها را از نظر دلسوزی از نقطه نظر علاقه با آقایان از نظر این که آقایان را آذمهای درست و وطن پرست می دانم میگویم اگر میخواهید موفق بشوید باید يك کاری برای این مملکت بکنید و اگر نه توفیق حاصل نمیشود بنده این مطالب را بعنوان تذکر عرض می کنم آقایان يك تصویب نامه ای در گذشته صادر شده که ۷۰ هزار گوسفند بخارج فروخته شد خوب گوشت صادر شد و بیرون رفت و قیمت آن در مملکت بالا رفت قیمت گندم و جو چرا بالا رفت آقا خودتان تصویب نامه دولت را ببینید که گفته ما اینکه قدر گندم زیاد داریم که میخواهیم دیوبست هزار تن گندم صادر کنیم خوب باین ترتیب قیمت گندم هم رفت بالا بنده این مطالب را مگر با آقایان عرض کرده ام جناب آقای علم این فکر غلط است که میگویی بنده تولیدمان در ایران باندازه مصرف داخلی نیست، این غلط است درست است که جمعیت ایران در روز بروز سال زیادتر میشود و لو هیچ کس گرسنه باقی نمانده موضوع مهم این است که ارتباط و همکاری بین دستگاههای این مملکت طوری بوده که در شمال با سایر قسمت های ایران ۴۰ هزار تن برنج در دست مردم باقی مانده در صورتی که اکنون گندم که دارید خوب وضع نان وضع غذای مملکت را مطالعه بفرمائید طوری بکنید که این برنج در مملکت بجای گندم مصرف بشود این هارک مطالب اساسی است این موضوع اذک فرمودید باید این مطلب را متوجه باشید که در سال گذشته تمام مواد اقتصادی ایجاد میگردد که قیمت زندگی باین پایه بودجه بود که ملاحظه بفرمائید نسبت به بودجه خود آقایان است شما روی يك مطلبی اقدام اساسی کردید و آن قیمت روی زمین بود تصدیق همه آقایان قیمت زمین پنجاه درصد باین آمده است همین مطلب را روی قسمت سایر اجناس هم عمل بکنید، مطلب دیگری که خدمت آقایان شهر دار تهران عرض کردم که خوب عمل نشده همین میدانهای عمومی است در تمام دنیا قرار بر این است که برای جلوگیری از ترقی اجناس دست مصرف کننده را میگذرانند توی دست تولید کنندنده اطراف شهر تهران از نظر تره بار و سبزی يك زمینهای تولید کننده ای وجود دارد با این حال آقایان آمدند دو سه میدان تأسیس کردند و از

مستأجرین رفقایی گرفتند اگر آن میداندار های سابق خوب عمل میکردند که وضع اینطور نبود چرا باین وضع باز این میدان ها را هم بدست آنها دادید؟ در تمام دنیا در هر محله ای يك میدانی يك كوچه ای يك خیابان كم جمعیتی را تعیین میکنند و بکنند مأمور شهر داری آنجا هست تولید کننده و فرسوده میآید بآن محل و جنس خود را میگذارد و کسی کسبزی یا خیار میخواهد خودش مستقیماً میخرد و شما چرا عمل این میدانهای سبزی و تره بار را بوسیله کامیون و گردش آن در شهر انجام بدهید خوب بود این عمل را طوری بکنید که در خود میدان ها انجام شود و سرفقی هم لازم نبود گاهی هم هست جنسی که آنجا فروخته می شود گرانتر از جاهای دیگر فروخته میشود بنابر این چون وقت اجازه نمیدهد که انسان مطالب اساسی را بعرض برساند استدعا می کنم توجه بفرمائید بنده نه بعنوان سؤال از دولت این تذکرات را میدهم که شما هم يك جوابی بدهید بلکه بعنوان يك کسی که دلش میخواهد آقایان موفق بشوند والا اگر روی همان عقاید و اظهارات غلط باشد نتیجه ای گرفته نخواهد شد و يك شبی در خدمت آقای دکتر شاهکار در سند بکای کامیون دارها بودیم يك آقای سرهنگی بود من هم ایشان را نمیشناختم گفتند ایشان رئیس راهنمایی و رانندگی است (سر تیب صفاری - آدم درستی است) بلی میگفتند درست است این آقای لاجوج در آن تاریخی که همه مردم تهران دچار مضیقه اتوبوس بودند میگفت که وضع اتوبوس را الان از سال پیش بهتر شده است در مقابل گفته این آقا همه دیوانه شده بودیم که مردم دارند هم دیگر را میگشند و شما میگویی که بهتر شده اینها روی يك فکر غلط و بیاك لجاجتی گفته میشد و حالا ممکن است از نظر آقایان صحیح باشد و من میترسم صحیح جلوه کند آقا آن عمل صحیحی هم که میخواهید بکنید انجام ندهید بولی در گذشته عمل دولت صحیح نبوده بدلیل اینکه در سال گذشته دیوبست واحد هزینه زندگی بودجه بودجه خود آقایان است شما روی يك مطلبی اقدام اساسی کردید و آن قیمت روی زمین بود تصدیق همه آقایان قیمت زمین پنجاه درصد باین آمده است همین مطلب را روی قسمت سایر اجناس هم عمل بکنید، مطلب دیگری که خدمت آقایان شهر دار تهران عرض کردم که خوب عمل نشده همین میدانهای عمومی است در تمام دنیا قرار بر این است که برای جلوگیری از ترقی اجناس دست مصرف کننده را میگذرانند توی دست تولید کنندنده اطراف شهر تهران از نظر تره بار و سبزی يك زمینهای تولید کننده ای وجود دارد با این حال آقایان آمدند دو سه میدان تأسیس کردند و از

کردم بجهت این بود که موضوع کوز در آن سؤال سابق حضرت عالی بود ناچار بودم که جواب عرض کنم برنج همینطور است، گندم هم همینطور است چای هم همینطور است واردات و صادرات هم همینطور است بنابر این بنده گوشه را من باب مثال عرض کردم، در هر قیمت زمین همینطور که فرمودند تصدیق دولت گرفت و حالا باید با پشتیبانی و تأمین مجلس شورای ملی بر حله اجرا در بیاید اما بنده میخواهم عرض کنم که همینطور زمین هم باید با يك هم هنگی با سایر کارها باشد و تا يك هبیت مخصوص مأمور رسیدگی بتمام جزئیات هر مسئله اقتصادی نباشد غیر ممکن است که این مملکت روی آسایش ببیند (صحیح است) امر اقتصادی اصولاً مثل زنجیر بهم متصل هست قیمت ارز است، صدور هست، ورود هست مصرف هست اصولاً يك چیزهایی هست که بنده شاید هبیت دولت هم مجاز باشد که رأساً اظهار عقیده بکنند مگر این که در يك مرکز قابل اعتمادی این مسائل رسیدگی بشود بنده بقتن دارم آقایان در عریض بنده را تأیید خواهند فرمود و خوب جناب عالی هم تأیید میفرمائید در مورد میدان که فرمودید ما دو سه میدان اول در سر کردیم حالا اگر بدانید چه مشکلاتی بین هست و شهرداری بدبخت برای اینک جنس باین میدانها برساند باید یکسان بعد از نصف شب ماشینهای شهرداری برسوند از دروازه غسال جنس بر نرند میدان امین السلطان تا خیابان لامبول و دوباره برود پشت پارک شهر و برگردد به میدان شهناز با این زحمان با آقایان عرض میکنم که نتیجه خواهد بود با این زحمت و مرارت برای این که این کار منافعی برای اشخاصی هست بنابر این افرادی بر خورد خواهد کرد ولی میدانها با خواست خدا و با تأیید آقایان عملی شود و به نتیجه برسیم اما مسأله کامیونهای راه افتاده اند بنظر بنده خیلی بی نتیجه بود بنده هیچوقت ادعا نمیکنم هر کاری که کردم حتماً خوب بوده است و گشتار شده است اما بهر حال باین نکته توجه کرد باشید که ما آنچه در خودمان هست نسبت با احتیاجات مردم عمل میکنیم و با تأیید آقایان امید داریم کاری برای مملکت انجام بدهیم (احسن)

وزیر اقتصاد ملی (کاشانی).
سؤالی از طرف آقای ارسلان خلعتیری به بنده رسیده است.
معاون وزارت دارائی (انواری).
اجازه بفرمائید این سؤال مربوط بوزارت دارائی است بنده باید جواب عرض کنم.
نایب رئیس. - حالا بفرمائید توضیح بدهید بعد ایشان صحبت خواهند کرد.
معاون وزارت دارائی. - سؤال جناب آقای ارسلان خلعتیری راجع به تعطیل معدن گلندرود است چون سابقه دروزارت دارائی نبود این قسمت را از سازمان برنامه سؤال کرده ایم دوسه مرتبه هم تعقیب کرده ایم هنوز جواب نداده اند تشریف نداشتند انها توضیحات آقای مهندس طالقانی و آقای ابتهاج بود که در حضور تمام اعضای کمیسیون برنامه مجلس گفته شد و در مطبوعات هم منعکس گردید بدانند که خلاف عرض نمیکنم مقصود اینست که توجه داشته باشید وقتی که وضع اقتصادی مملکت ما با هم آهنگ نبود از يك جای دیگری سر خورد نتیجه اش اینست قدهای بلند میباید برداشته شود سست میشود و عکس العمل تبلیغاتی آنهم در جامعه بد خواهد بود موضوع سؤال بنده هم یکی از اجزاء این امور است یعنی موضوع برنج است تصدیق بفرمائید که یکی از مهمترین محصولات شمال ایران برنج است و البته وظیفه دولت مخصوصاً وزارت اقتصاد ملی اینست که طرق حمایت از محصولات داخلی را پیدا کند و اجرا نماید و این امری نیست که منحصر بمملکت ما باشد ما بایستی از دواتها و کشورهای بزرگ سرمشق بگیریم و از روش آنها استفاده کنیم همین امر و صحیح يك مطلبی بمن گفتند که در امریکا جناب آقای وزیر اقتصاد ملی گرم را از داخله امریکا از معدنی امریکائی تني ۱۱۰ دلار میخرند در صورتیکه دولت امریکا همان گرم را از ترکیه و یا ایران تني ۳۵ دلار میخرد و خیلی تعجب خواهد فرمود که این چه دولتی است این جنس را که بانی ۳۵ دلار میتواند از خارج بخرد تني ۱۱۰ دلار از معدنی خود میخرد ولی در نتیجه همین رويه اقتصادی و حمایت اقتصادی است که امریکا دارای چنین موقعیتی است در دنیا که در دنیا حکومت واقعی و معنوی میکند (مهندس جفرودی - برنج را هم بفرمائید) ولی ما متأسفانه در مقابل امور داخلی خودمان درست عکس اینکار را میکنیم، در همین موضوع برنج دولت نشست يك گوشه و کداری دقت کرد که به بنده وضع برنج چه میشود تصادف حسن تصادفی بود در سال ۳۰ و ۳۱ قیمت بازار برنج در خارج بالا رفت دولت همین قدر که کمین خودش را کرد و دید که قیمت برنج بالا رفت و دید حالا موقعی است که میتواند

نیروی ۷۵ هزار کیلو وات برق بود ولی در جریان امر يك عمل دیگری شد باینکه بانک صادرات و واردات هم تأیید کرده بود که برای اینکار و نقشه که قابل برگشت نیست كك کند و قرض بدهد يك مرتبه معلوم شد که احتیاج برق تهران و ۷۵ هزار کیلووات که میبایستی از سد کرج تأمین بشود تبدیل شده يك عملی که ۵ هزار کیلوواتش را با خرید يك کارخانه برق تأمین کنند و چون این موضوع جدا شد و ۵ هزار کیلووات برق بوسیله يك کارخانه تأمین شد نتیجه این شد که آن اهمیت سد کرج از نظر ۷۵ هزار کیلووات کاسته شد (بوربور - اینطور نیست احتیاج برق طهران خیلی بیش از اینها است) جناب آقای بوربور تشریف نداشتند انها توضیحات آقای مهندس طالقانی و آقای ابتهاج بود که در حضور تمام اعضای کمیسیون برنامه مجلس گفته شد و در مطبوعات هم منعکس گردید بدانند که خلاف عرض نمیکنم مقصود اینست که توجه داشته باشید وقتی که وضع اقتصادی مملکت ما با هم آهنگ نبود از يك جای دیگری سر خورد نتیجه اش اینست قدهای بلند میباید برداشته شود سست میشود و عکس العمل تبلیغاتی آنهم در جامعه بد خواهد بود موضوع سؤال بنده هم یکی از اجزاء این امور است یعنی موضوع برنج است تصدیق بفرمائید که یکی از مهمترین محصولات شمال ایران برنج است و البته وظیفه دولت مخصوصاً وزارت اقتصاد ملی اینست که طرق حمایت از محصولات داخلی را پیدا کند و اجرا نماید و این امری نیست که منحصر بمملکت ما باشد ما بایستی از دواتها و کشورهای بزرگ سرمشق بگیریم و از روش آنها استفاده کنیم همین امر و صحیح يك مطلبی بمن گفتند که در امریکا جناب آقای وزیر اقتصاد ملی گرم را از داخله امریکا از معدنی امریکائی تني ۱۱۰ دلار میخرند در صورتیکه دولت امریکا همان گرم را از ترکیه و یا ایران تني ۳۵ دلار میخرد و خیلی تعجب خواهد فرمود که این چه دولتی است این جنس را که بانی ۳۵ دلار میتواند از خارج بخرد تني ۱۱۰ دلار از معدنی خود میخرد ولی در نتیجه همین رويه اقتصادی و حمایت اقتصادی است که امریکا دارای چنین موقعیتی است در دنیا که در دنیا حکومت واقعی و معنوی میکند (مهندس جفرودی - برنج را هم بفرمائید) ولی ما متأسفانه در مقابل امور داخلی خودمان درست عکس اینکار را میکنیم، در همین موضوع برنج دولت نشست يك گوشه و کداری دقت کرد که به بنده وضع برنج چه میشود تصادف حسن تصادفی بود در سال ۳۰ و ۳۱ قیمت بازار برنج در خارج بالا رفت دولت همین قدر که کمین خودش را کرد و دید که قیمت برنج بالا رفت و دید حالا موقعی است که میتواند

هجوم به برنج بکنند و از این هجوم يك استفاده ای برای خودش بدست بیاورد حمله کرد به برنج و موضوع آن پروانه بازی معروف که روی پرونده اش در کمیسیون عریض بحث شد و مورد مطالعه قرار گرفت که پروانه دادند و استفاده های سوء ازش کردند و هم برنج را در آن موقع از بین بردند بنده خاطر میآید که در کانون و کلا ما آن موقع جلسه داشتیم و موضوع شکایت سفیر اندونزی مطرح شد پروانه ۱۵ هزار تن برنج برای دولت اندونزی دادند دولت اندونزی يك دولت بزرگی است و واقعا احتیاج به برنج ما داشت و اولین معامله ای بود که میخواستیم باین دولت بکنیم و بازار برنج را توسعه بدهیم (ارباب - خیانت کردند) متأسفانه همانطور که فرمودید خیانت کردند و سفیر اندونزی آمد کلاهش را زد زمین و گفت دیگر من با دولت و ملت ایران معامله نمیکنم این يك جایی است که دولت ایران باید از محصول برنج شمال ایران حمایت کرده باشد و تقویت بکند دخالت بحساب استفاده شخصی برای مؤسسات دولتی پیش آمد هم برنج بزمین خورد و هم آبروی مملکت ما در مقابل يك کشور اسلامی که احتیاج زیادی به برنج ما داشت از بین رفت (دکتر جزایری - و موضوع پرونده کلاه برداری بزرگی شد) بلی کلاه برداری و دلال بازی بزرگی شد اطلاع دارم بعد از سال ۳۱ فساد این دلال بازی بعدی شد که متأسفانه دامنگیر خیلی از کولای دوره ۱۷ هم شده که خواستند آنها را آلوده بکنند و از همان راه بود که مجلس شورای ملی را کوبیدند و زمینه چیدن برای اینگونه اتفاقات بهر حال کاری بآن موضوع ندارم در سال ۳۲ قیمت برنج در بازار دنیا باین آمد و هم در نتیجه این عدم توجهی که دولت در سال ۳۱ بکار برد یعنی سوء عملی که شد بازار برنج باین آمد معاهدات دولت يك سیستم وسطی را در نظر گرفت هم برنج را ظاهر آ آزاد گذاشت و هم در اختیار شرکت معاملات خارجی قرار داد و نتیجه همین دخالت شرکت معاملات خارجی بود که مقدار زیادی برنج در خر مشهر ماند و پوسید و شرکت هم بعنوان این کسر ضرر خودش را جبران کنند حال امسال سالی است که میزان محصول برنج نسبت بسال قبل بیشتر است در بولتین سازمان برنامه يك احصایه ای را دیدم که (جناب آقای وزیر اقتصاد ملی توجه بفرمائید) ولی البته این معاملات متوقف ماند بهر حال امسال سالی است که میزان محصول برنج در اصل بهر حال برنج بوده است یعنی محصولی که بزرگت ورنج بدست می آید خوب يك همچو محصولی که بزرگت ورنج تهیه و تحصیل می شود این محصول را باید اینجا نگاهداریم و تمام مازندران و گیلان

بود باستانی شوروی و چین این رقم را نوشته بود که ۱۷ درصد محصول برنج نسبت بسال پیش بیشتر شده است خوب ملاحظه بفرمائید يك چنین رقم قطعی شما دارید که ۱۷ درصد برنج نسبت بسال پیش بالا رفته يك همچو وضع بد بازار برنج جناب آقای خلعتیری در چند جلسه قبل تذکر دادند زاین با اینکه مسافت زاین بایران تقریباً مساوی یا کمتر از اینجا تا اسپانیا است از اسپانیا شصت هزار تن برنج خریداری کرد و این مسافت زیاد و دور را طی کرد و برد و خورد و از ایران باینکه معاملات پایابای و یا غیر پایابای و تجارتی داشته از ایران برنج نبرد پس بنده اعلام خطر میخواهم بکنم جناب آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی مخصوصاً در این موقع که خوشوقت هستم جناب آقای دکتر فضل الله مشاور که هم خودشان یکی از مطلعین اقتصاد هستند (صحیح است) و هم مازندران هستند و هم در شرکت معاملات خارجی رئیس و مدیر عامل بودند و خوب خوب باین موضوع وارد هستند و البته امروز مردم شمال به ایشان توجه دارند که بایستی يك فکر صحیح و عاجلی برای نجات مردم شمال در این خطری که از نظر از بین رفتن محصول برنج هست بکار ببرند (مهندس جفرودی - آقای کاشانی هم وارد هستند) عرض کنم جناب آقای کاشانی البته بنده ایشان را از نظر سابقه شان عرض کردم همانطوری که عرض کردم بازار برنج در خارج خیلی رونق نسبت بسابق کاسته شده و مخصوصاً برنج امسال آنطوری که ما پیش بینی میکنیم شاید صد هزار تن یا هشتاد هزار تن مازاد پیدا بکند بنا بر این با این وضع سؤال کردم که ببینم آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی چه فکری برای حمایت برنج شمال کرده اند؟ بنده در ترکیه از یکی از وزراء پرسیدم که شما چه جور حمایت میکنید از محصولات؟ گفت که ما گندم را بقیمت گران میخریم ولی بقیمت ارزان صادر می کنیم (صفاری - اینجا کاملاً معکوس است) این مسلم است ترکیه باین حمایت اقتصادی که دارد اینطور جلو میبرد که ما از زمین و هوا و اتومبیل و هر جا که عبور کردیم ما ملت کشت نکرده باشد حالا بنده فکر میکنم باین وضع بدی که برای برنج پیش آمده و از آنطرف مازندران و گیلانی هم برنج را بزرگت میکارند آقایان میدانند برنج در اصل بهر حال برنج بوده است یعنی محصولی که بزرگت ورنج بدست می آید خوب يك همچو محصولی که بزرگت ورنج تهیه و تحصیل می شود این محصول را باید اینجا نگاهداریم و تمام مازندران و گیلان

دروخت هستند که دچار چه بدبختی بشوند بنده معتقد هستم که توضیحات کافی شانرا اگر ممکن است مرحمت فرمایند یا ما قانع میشویم یا عراض دیگری بعد عرض خواهم کرد و ضمناً سه سؤال دارم دو سؤال از وزارت اقتصاد ملی راجع بحمل و نقل و یکی هم از وزارت پست و تلگراف

نایب رئیس - آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی

کفیل وزارت اقتصاد ملی (کاشانی) - مطالبی که جناب آقای عمیدی نوری فرمودند مدتی است مخصوصاً در این دو ماه ونیمی که بنده در وزارت اقتصاد ملی هستم مشغول مطالعه این مطالب هستم و خوشبختانه به نتیجه هائی هم رسیده ام و حالا بنده بطور مختصر عرض میکنم

سؤال جناب آقای عمیدی نوری در قسمت است یکی اینکه چه نقشه ای برای تأمین صادرات برنج محصول سال ۱۳۳۴ کشیده شده است؟ این نقشه هست مشغول مطالعه هستیم اولاً ده هزار تن روی کاغذ یا ۱۵ هزار تن عملاً در قرار داد با شوروی ها گذاشته ایم ۱۵ هزار تن عملاً پارسال ۲۵ هزار تن بود امسال ۴۰ هزار تن گذاشته ایم که ۱۵ هزار تن اضافه بر پارسال است ولی البته این کم است و دردی دروا نمیکند و بیش از این باید برنج صادر بشود که البته ازارام های دیگر باید عمل بشود در این خصوص هم عرض میکنم که اقدامات بسیار بسیار جدی بوسیله خود ما و وزارت امور خارجه دارد میشود که بشکوره های دیگری برنج صادر بکنیم (صادق بوشهری) برنج های مال - جنوب هم بوسیله بوسیله را صادر میکنید؟

محصول ۳۴ را عرض میکنم برنج سال قبل بوسیله درست است با آنهم میرسیم آن صادر نمیشود امیدوارم که موفق بشویم با این اقداماتی که بوسیله وزارت امور خارجه داریم میکنیم یک مقدار زیادی هم از راه جنوب صادر کنیم سؤال دوم این است که چه فکری برای حمایت کرده آید؟ البته صدور برنج با وضع فعلی که پیدا کرده است در داخله یا در خارجه لازم است که حمایت بشود و برای محصول سال ۳۳ مقرراتی وضع شد که یکی از طرق صدور برنج مورد حمایت قرار بگیرد متأسفانه تنزل خیلی شدید قیمت برنج در بازار دنیا این حمایت کم بود و استفاده ای نشد مگر بر خلاف آنچه جناب آقای دکتر جزایری فرمودند که

چهل هزار تن برنج توی دست ما مانده اینطور نیست چهل هزار تن مانده اگر مانده باشد سه چهار هزار تن است نه چهل هزار تن اما فکری که ما برای حمایت کرده ایم بنظر بنده الان زود است که تصویب نامه صادر کنیم اما این میزانی را که جناب آقای عمیدی نوری فرمودند در خارجه این هنوز قطعی قطعی نیست نه وضع برنج

در داخله اقطعی است و نه در خارجه چون هنوز سه چهار ماه بفصل بدست آمدن مانده بنا بر این صریح عرض میکنم که نسبت به میزان حمایتی که برنج لازم دارد و آن میزان هم بستگی دارد بوضع محصول در داخله کشور و قیمت واقعی برنج صدورش مورد حمایت قرار خواهد گرفت و شاید ده بیست روز یک ماه دیگر وقت لازم باشد که ما بتوانیم ببینیم بطور قطع وضع برنج در اینجا و خارجه چیست و روی آن وضع تصمیم بگیریم گفته شد که سال قبل این حمایتی که کردند دیر کردند یعنی در آذرماه تصویب نامه صادر کردند البته بکفوری دیر بود گرچه در آبان برنج بدست میآید و در آذر ماه تصویب نامه صادر شد و آذر آنقدر دیر نشد ولی امسال تا آذرماه نخواهد کشید و بنده عرض کردم منتهی تا یک ماه دیگر همینقدر که وضع برنج همینقدر که میزان آن معلوم شد وضع حمایت معلوم خواهد شد بنده بطور کلی مطالبی که جناب آقای عمیدی نوری فرمودند جواب عرض کردم در هر دو مطلب که هم برای صادرات داریم فکری میکنیم و هم برای حمایت برنج که مورد حمایت قرار خواهد گرفت و امیدوارم که تا یک ماه دیگر بتوانم نتیجه قطعی این اقدامات را بعرض برسانم

۶- معرفی آقای دکتر فضل الله مشاوری به معاونت وزارت اقتصاد ملی بوسیله آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی

کفیل وزارت اقتصاد ملی - از فرصت استفاده میکنم و آقای دکتر فضل الله مشاوری را که از جوانان تحصیل کرده هستند و در کارهای اقتصادی هم کار کرده اند بمعاونت وزارت اقتصاد ملی معرفی میکنم (مبارک است)

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری - توضیحات جناب آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی (معذرت میخواهم) حاکی از یک کلیات بود و حال آنکه در مورد اقتصاد با ارقام و اعداد باید سروکار داشت یک رقم را که واقعاً صحیح فرمودند و روش عمل کرداند آن را تذکر دادند یعنی مذاکره برای صدور چهل هزار تن برنج بشوروی و البته یک رقمی است که مطالعه رویش زیاد شده و امید وار هستیم که انشاء الله این کار بشود ولی بنده معتقد هستم جناب آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی در برنج مخصوصاً نباید منحصر باین باشد که کی شورویها مایل باشند برنج ایرانرا بخرند و یا کی نخرند باید یک کنتراوانی اصولاً برای برنج معلوم باشد و یک آماری وزارت اقتصاد ملی داشته باشد که طبق این آمار معلوم باشد اساساً شما چقدر برنج دارید همانطوریکه فرمودید بنده روی اطلاعات مجلی در این حدود

این حساب را پیدا کردم و علتش این بود که در دولت سابق شاید آقایان نمایندگان گیلان هم تشریف داشتند یک کمیسیون تشکیل شد در اطاق آقای احمد حسین مدل و نماینده برنج کاران شمال نماینده وزارت کشاورزی هم آنجا بودند از مجموع اطلاعات اینها اینطور بدست آمد که پارسال گیلان و مازندران در حدود ۸۰ هزار تن مازاد برنج داشته و امسال از نظر اینکه تصور میکنم وضع محصول بهتر باشد پیش بینی میشود که خیلی بیش از ۸۰ هزار تن مازاد خواهد داشت بنا بر این در همین حدود اطلاعات خودمان میتوانیم معتقد بشویم که از ۸۰ هزار تن کمتر مازاد نخواهیم داشت حالا شاید بیشتر بشود قیمت را هم که فرمودید صحیح است قیمت بازار خارج این است و علت اینهم که ما حمایت دولت را میخواهیم برای همین است ما میگوئیم چرا دولت منتظر است قیمت که رفت بالا دست میاندازد روی برنج میگوید من شریکم و با این شرکت میزند توی سر برنج و منفعت میبرد و آن موقعی که برنج بازارش خراب است میگوید بن چه آقا در کجای دنیا در کدام مملکت این طور است که هائاتی بنام دولت حکومت کند بر مردم و افرادی اینچور اکازبون طلب بشود و استفاده از موقعیت بکنند بنده عرض میکنم دولت آمریکا کرم را در داخله کشور خودش تنی ۱۱۵ دلار میخرد و حال آنکه در تر کیه ۳۵ دلا راست چرا این کار را میکنند؟ برای اینکه میخواهد قیمت داخله خودش را حفظ کند بنده عرض میکنم که شما هزار راه دارید الان با کشور ژاپن با چک اسلواکی با لهستان با ایتالیا با آلمان با همه اینها قرارداد پایاپای داریم اینها پیشنهادهاتی دارند کارخانه بدهند چه بدهند چه بدهند از نظر احتیاجات خودشان ما چرا اینکار را نکنیم اینها را در مقابل احتیاجاتی که از آنها دارند بگیریم و با آنها محصول خودمان را بدهیم البته همانطوری که فرمودید یک وعده ای داده اید که بوسیله وزارت امور خارجه یک اقداماتی دارد میشود کاملاً صحیح است این مکاتبات شاید قطرش هم خیلی در پرونده ها زیاد باشد و اغلب هم در پشت جعبه آئینه ها باقی خواهد ماند ولی روز و ساعات میگذرد و آن برنج کار بدبخت محصولش دستش میماند و بازار امسال بروز گار پارسال و اسبق خواهد رسید بنده از کفیل وزارت اقتصاد ملی رقم و اعداد میخواهم در این مورد بخصوص و واقعاً از ایشان تشکر میکنم که اگر این مسئله را حل کنند که رقم برنج را پیدا کنند انشاء الله و تا دو سه ماه دیگر ما بفرمایند که این صد هزار تن را ما اینچور تقسیم بندی کردیم با این کشورهایی که معاملات پایاپای داریم و آنوقت مردم شمال بشما تبریک میگویند و حقاً هم خودتان تصدیق میفرمائید که جوابی که شما خواهید

داد جوابی است که مردم قانع بشوند بنده اینجا می بینم که اگر به یلان شرکت خودتان مراجعه بفرمائید در همین معامله برنج که در سال گذشته دولت رویش عمل کرد ۱۲ میلیون شرکت استفاده کرد این ۱۲ میلیون استفاده از کجاست؟ این استفاده نیست این حق برنج کار بود که گرفته شد و گفتند ما استفاده کردیم آقا شما جانی که استفاده هست میروید استفاده میکنید و جانی که باید مردم کمک بکنند میگویند بازار خراب است و بنده خیال نمیکنم که این جواب قانع کننده باشد

۷- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر پست و تلگراف و تلفن نایب رئیس - آقای وزیر پست و تلگراف فرمایشی دارید؟

وزیر پست و تلگراف (مهندس اشراقی) - با اجازه آقایان یک لایحه ایست که مربوط بچاپ تبر است خدمت ریاست معترم مجلس شورای ملی تقدیم می کنم استدعا میکنم زودتر توجه بفرمائید که این لایحه تصویب بشود برای اینکه همانطوری که آقایان مستحضر هستند تبر هم حکم اسکناس را دارد و اشخاصی که علاقه به کلکسیون تبر دارند سابقاً از لحاظ زیبایی تبر ما یک مبلغ زیادی ارز وارد مملکت ما میشد ولی چون تبر برور در مطبه مجلس و سایر مطابع چاپ شد آن اهمیت سابق خودش را از دست داد بطوریکه اخیراً یک تعداد زیادی جعل شد و از این حیث یک ضرر هنگفتی بمملکت وارد آمد این است که خواستم استدعا کنم توجه بفرمائید که زودتر این لایحه تصویب بشود

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ فرمایشی دارید؟

وزیر فرهنگ - بنده منتظر سؤال بودم که جواب عرض کنم

۸- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت راه نایب رئیس - آقای معاون وزارت راه (مهندس هدایت) - لایحه ای است راجع بعوارض فرود هواپیماها (ارباب) - آقا اینرا برای چی میگیرید؟ شما که راهی نمیسازید این برای هواست عیناً تقدیم میکنم

۹- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه نایب رئیس - در کمیسیون همکاری بین مجلسین یک موضوعی صحبت شد که ناچار باید یک جلسه خصوصی تشکیل بشود این است که جلسه را تعطیل میکنیم جلسه آینده روز یکشنبه ساعت ۹ صبح خواهد بود

(مجلس یک ساعت پیش از ظهر ختم شد) نایب رئیس مجلس شورای ملی - **نورالدین امامی**